

Қазақстан 2024

MICS

Балалардың тамақтану жағдайы

Мультииндикаторлық
кластерлік зерттеу

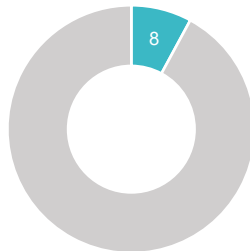
Тамақтану жеткіліксіздігінің антропометриялық көрсеткіштері

Өсуінің тежелуі: ТДМ 2.2.1

Өсуінің тежелуі — жасы үшін бойы тым аласа баланы сипаттайды. Өсуінің тежелуі — физикалық және когнитивтік тұрғыдан өсе алмау, бұл созылмалы немесе мерзімді жеткіліксіз тамақтанудың салдары болып табылады.

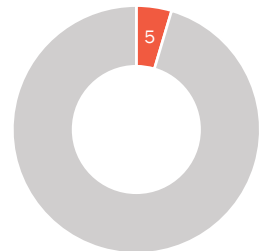

5 жасқа дейінгі балалардың өсуінің тежелуі бойынша пайыздық үлесі

Арықтау: ТДМ 2.2.2

Арықтау (истощение) — бойына шаққанда салмағы тым арық баланы сипаттайды. Арықтау немесе жедел тамақтану жеткіліксіздігі – салмақтың жақында жылдам төмендеуі немесе салмақ қоса алмаудың салдары. Орташа немесе ауыр дәрежеде тозған, арықтаған бала өлімге шалдығу қаупінің жоғары болуымен сипатталады, алайда оны емдеуге болады.

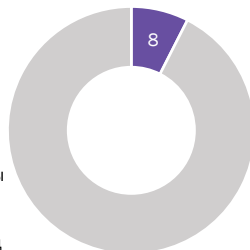

5 жасқа дейінгі балалардың ішінде арықтағандардың пайыздық үлесі

Артық салмақ: ТДМ 2.2.2

Артық салмақ — бойына шаққанда салмағы тым көп баланы сипаттайды. Бұл дұрыс емес тамақтанудың бір түрі, адамның тағам мен сусыннан алған калориясы оның жұмсаған энергиясынан артық болған жағдайда пайда болады және болашақта жұқпалы емес аурулардың даму қаупін арттырады.

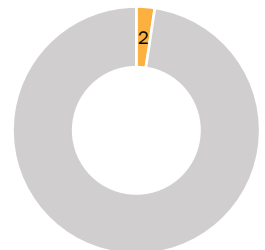

5 жасқа дейінгі балалардың артық салмағы бойынша пайыздық үлесі

Салмақ жетіспеушілігі

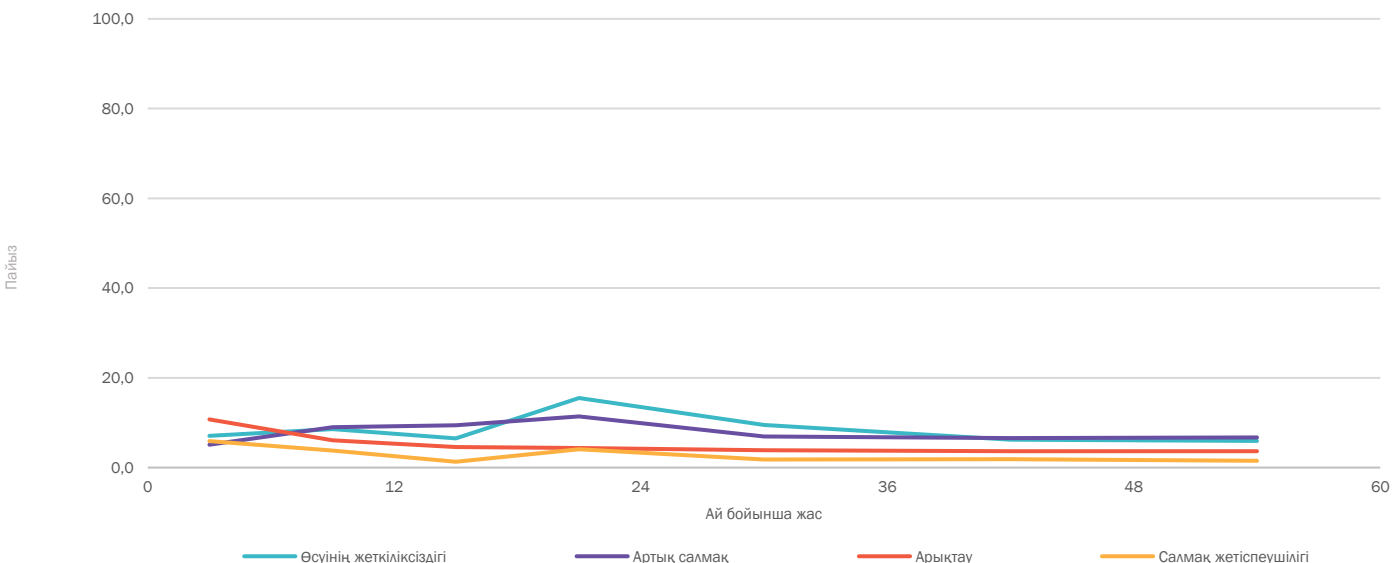

Салмақ жетіспеушілігі – бұл бой өсуінің тежелуі мен арықтауды (яғни, бала өз жасына сай тым аласа болуы және (немесе) өз бойына сай тым арық болуы) қамтуы мүмкін аралас тамақтану жеткіліксіздігінің түрі.

5 жасқа дейінгі балалардың ішінде салмағы жетіспейтіндердің пайыздық үлесі

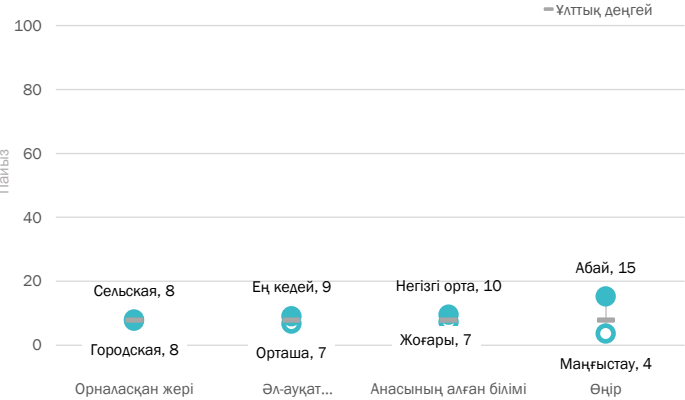
Жасына қарай тамақтану жеткіліксіздігінің антропометриялық көрсеткіштері

Салмағы, бойы, арықтауы және артық салмағы бойынша балалардың пайыздық үлесі, аймен көрсетілген жас ерекшелігіне қарай

Балалардың тамақтану жағдайы: Дезагрегатталған деректер

Өсуінің тежелуі: ТДМ 2.2.1

5 жасқа дейінгі өсуі тежелген балалардың пайыздық үлесі – негізгі сипаттамалар бойынша

Арықтау: ТДМ 2.2.2

5 жасқа дейінгі арық балалардың пайыздық үлесі – негізгі сипаттамалар бойынша

Өсуі тежелген, артық салмақты және арық, тозған балалар туралы өңірлік деректер

	Өсуінің тежелуі: ТДМ 2.2.1	Артық салмақ: ТДМ 2.2.2	Арықтау	
	Өсуі тежелген балалардың үлесі (%) (орташа және ауыр дәрежеде)	Артық салмақты балалардың үлесі (%) (орташа және ауыр дәрежеде)	Тозған, арықтаған-дардың үлесі (%) (орташа және ауыр, ТДМ 2.2.2)	Тозған, арықтаған-дардың үлесі (%) (ауыр)
Ұлттық	7,9	7,5	4,6	1,4
Абай	15,3	7,5	2,6	1
Ақмола	3,9	7,4	1,7	1,2
Ақтөбе	7	6,7	8,3	4,8
Алматы	8,9	4,6	1,9	0,5
Атырау	10,2	13,1	9,3	4,1
Батыс Қазақстан	6,7	8,1	10	0,4
Жамбыл	8,9	5,8	1,9	0,4
Жетісу	6,7	6	1,8	0,4
Қарағанды	13,4	10,3	7,3	3,4
Қостанай	5,8	4,7	3,9	0
Қызылорда	8,2	7,9	1,1	0,2
Маңғыстау	3,7	6,3	2,5	0,2
Павлодар	7,4	8,3	9,8	1,9
Солтүстік Қазақстан	5,3	8	3	0
Түркістан	6,6	7	2,7	0,4
Ұлытау	6,4	11,3	4,1	1,1
Шығыс Қазақстан	6,6	3,1	3,8	1,2
Астана қаласы	8,7	10,5	8,7	3,4
Алматы қаласы	4,2	6,5	0,4	0
Шымкент қаласы	11,2	6,9	5,8	1,7

Өсуінің тежелуі, артық салмақ және арықтау бойынша өңірлік деректер: 5–9 жастағы балалар

	Өсуінің тежелуі	Артық салмақ	Арықтау	
	Өсуі тежелген балалардың үлесі (%) (орташа және ауыр дәрежеде)	Артық салмақты балалардың үлесі (%) (орташа және ауыр дәрежеде)	Тозған, арықтаған-дардың үлесі (%) (орташа және ауыр)	Тозған, арықтаған-дардың үлесі (%) (ауыр)
Ұлттық	3,3	23,0	3,1	0,8
Абай	2,2	22,0	2,4	0,6
Ақмола	1,2	30,2	0,9	0,0
Ақтөбе	5,7	22,1	3,5	0,4
Алматы	1,3	21,7	0,5	0,0
Атырау	4,3	17,5	7,2	2,4
Батыс Қазақстан	2,3	11,8	0,3	0,0
Жамбыл	4,8	18,3	0,4	0,2
Жетісу	4,0	19,5	2,3	1,5
Қарағанды	6,7	22,0	10,3	4,9
Қостанай	2,6	33,6	1,5	0,1
Қызылорда	3,3	25,3	2,4	0,7
Маңғыстау	3,3	30,9	0,0	0,0
Павлодар	2,4	23,6	7,4	3,2
Солтүстік Қазақстан	3,1	17,1	2,5	0,0
Түркістан	4,3	18,4	0,0	0,0
Ұлытау	2,4	20,8	3,0	0,0
Шығыс Қазақстан	2,4	13,6	13,1	2,1
Астана қаласы	3,2	51,5	2,3	0,0
Алматы қаласы	0,5	20,8	2,8	0,0
Шымкент қаласы	4,7	16,5	2,1	0,9

Мультииндикаторлық кластерлік зерттеу (МИКС) Қазақстанда 2024 жылы БҰҰ Балалар қорының (ЮНИСЕФ) техникалық қолдауымен Халықаралық МИКС бағдарламасы аясында Ұлттық статистика бюросымен жүргізілді. Қаржылай қолдауды ҰСБ, ЮНИСЕФ, ЮНФПА және АДБ қамтамасыз етті.

Осы шолудың мақсаты — Қазақстанда 2024 жылы жүргізілген МИКС зерттеуінің 2024 жылғы Қазақстандағы MICS шеңберіндегі балалардың тамақтану жағдайы Осы шолуда ұсынылған деректер зерттеу нәтижелері туралы есептегі ТС.8.1-кестесінде келтірілген.

Басқа статистика басқа зерттеулер бойынша қорытынды есептерді mics.unicef.org/surveys сайтынан табуға болады.